

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΣΤΗ ΣΠΗΛΙΑ: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΣΤΟ ΦΩΣ
Πέμπτη 15 Μαΐου 2025, 20.00
Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Η νέα περιοδική έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης που συνδιοργανώνεται με την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας (ΕΠΣ) με τίτλο: **«Στη Σπηλιά: Ιστορίες από το σκοτάδι στο φως»** και θέμα τα σπήλαια αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της βόρειας Ελλάδας έχει ως βασικό στόχο να αναδείξει την πολιτισμική σημασία των σπηλαίων από την παλαιολιθική εποχή έως σήμερα.

296 αντικείμενα από την Παλαιολιθική εποχή μέχρι και τα νεότερα χρόνια και 30 σπήλαια και βραχοσκεπές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της βόρειας Ελλάδας παρουσιάζονται σε δύο αίθουσες μεταμορφωμένες σε δαιδαλώδες σπήλαιο

Κάθε έκθεμα αποτελεί ένα κομμάτι του παζλ που αφηγείται την ιστορία των σπηλαίων και της αλληλεπίδρασης του ανθρώπου με αυτά. Παράλληλα αναδεικνύονται οι μεθοδολογικές και τεχνικές ιδιαιτερότητες, ο συναρπαστικός χαρακτήρας και οι ποικίλες προκλήσεις της αρχαιολογικής, παλαιοανθρωπολογικής και σπηλαιολογικής έρευνας.

Στην έκθεση τα σπήλαια αντιμετωπίζονται ως αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής των ανθρώπων και αυτή η άρρηκτη σχέση αποτυπώνεται πολυεπίπεδα. Το μοναδικό και εύθραυστο οικοσύστημα των σπηλαίων εκλαμβάνεται όχι απλώς ως ένας γεωλογικός σχηματισμός αλλά ως ένα περιβάλλον, ένας βιωμένος χώρος, με τον άνθρωπο να συνδέεται μαζί του από την πρώτη στιγμή της ύπαρξής του.

Το σπήλαιο είναι τόπος όπου βιώθηκε το αίσθημα της καταφυγής και της ασφάλειας, του εγκλεισμού, του τραύματος, της γιορτής και της τελετουργίας, της αποκαλυπτικής εμπειρίας, της επαφής με τις θεότητες, της αναγέννησης, της μετάβασης, της φιλοσοφικής αναζήτησης. Το ποικίλο αυτό φάσμα παρουσιάζεται στον επισκέπτη μέσα από πέντε κύριες ενότητες: *Ένα ημερολόγιο του παρελθόντος, Η αρχαιολογία των σπηλαίων, Η άλλη όψη των σπηλαίων, Ακολουθώντας τις διαδρομές και Ρίχνοντας φως στη σπηλιά.*

Λίθινα και οστέινα εργαλεία, κεραμική, γλυπτά, επιγραφές, νομίσματα, χάλκινα εργαλεία και όπλα, πήλινα ειδώλια, χάλκινα και χρυσά κοσμήματα, λατρευτικές εικόνες, ανθρωπολογικό, αρχαιοβοτανολογικό και αρχαιοζωολογικό υλικό, αλλά και έργα σύγχρονης τέχνης, φωτίζουν τις διαφορετικές πτυχές της σχέσης του ανθρώπου με το σπήλαιο. Ιδιαίτερη ενότητα αφιερώνεται στους επιστήμονες που εμπλέκονται στην εξερεύνηση των σπηλαίων.

Τα περισσότερα αρχαιολογικά κατάλοιπα που παρουσιάζονται στην έκθεση προέρχονται **από τις συλλογές της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογία-Σπηλαιολογίας, ενώ η οργάνωσή της αποτελεί καρπό της εξαιρετικής συνεργασίας με έντεκα Εφορείες Αρχαιοτήτων (Άρτας, Ημαθίας, Ιωαννίνων, Καβάλας-Θάσου, Λάρισας, Μαγνησίας, Σερρών, Ροδόπης, Χαλκιδικής και Αγίου Όρους, Φλώρινας και Χίου) και τρία μουσεία (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού και το Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών του ΑΠΘ)** που δάνεισαν αντιπροσωπευτικά αντικείμενα των συλλογών τους, πολλά από αυτά αδημοσίευτα ευρήματα που θα παρουσιαστούν για πρώτη φορά στο κοινό.

Η έκθεση θα πλαισιωθεί με παράλληλες δράσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα για σχολεία και οικογένειες, ξεναγήσεις, μουσικές συναυλίες και επιστημονικές διαλέξεις.

Συνοδεύεται και τεκμηριώνεται από **δίγλωσσο (ελληνικά και αγγλικά) επιστημονικό κατάλογο** στον οποίο περιλαμβάνονται δεκαπέντε κείμενα που αφορούν την αρχαιολογία των σπηλαίων, τις λαογραφικές παραδόσεις που σχετίζονται με αυτά αλλά και κείμενα που εξηγούν στον αναγνώστη τη διαδικασία της σπηλαιογένεσης και το σύνθετο οικοσύστημά τους.

Είναι η πρώτη φορά που διοργανώνεται μια έκθεση αφιερωμένη στην αρχαιολογία των σπηλαίων που δημιουργήθηκαν μεν στο απώτατο παρελθόν από φυσικές διεργασίες, αλλά στη συνέχεια προσείλκυαν τον άνθρωπο από τα πρώτα βήματά του. Ο προστατευμένος αλλά και απόκοσμος χώρος του σπηλαίου αποτελεί ακόμη και σήμερα χώρο ποικίλων χρήσεων αλλά και έμπνευσης για τον άνθρωπο.

Διεύθυνση Επικοινωνίας & Υποδοχής Επισκεπτών
Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
Μ. Ανδρόνικου 6, 546 21, Θεσσαλονίκη
2313 310 201

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ-
ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑΣ